

VIII.A VERSLAG VAN DE MIERENDETERMINATIECURSUS 2006

Anna den Held, Amersfoort, 2007

Deelnemers: Pauline Arends, Pieter Atema, Erik van Beers, Badda Beijne-Nierop, Ferry van Elven, Karin Gigengack, Lisette Heikoop, Anna den Held, Michiel Hemminga, Rudolf van Hengel, Hans Ouwendijk, Hans Somsen, Diliana Wehlink

Zaterdag 18 november van het jaar 2006 is het dan zover: we mogen mieren determineren! In het Centrum voor Natuur- en Milieu "Landgoed Schothorst" kunnen wij, ongeveer 15 deelnemers, aantreden met onze interesse en lunchpakket (sommige deelnemers zijn zo verstandig dat laatste te vergeten, ondergetekende, en beschouwden deze dag als een 'balansdag'). Rudolf, enthousiast als altijd, opende de dag met een korte inleiding met enkele tips over het verzamelen van mieren: in buisjes (verkrijgbaar bij Rudolf), met papiertje waarop datum en vindplaats worden genoteerd (schrijven met potlood!), gebruik van een loep die 10 keer vergroot (nog beter 20x) en tenslotte die miertjes te bewaren in 90% alcohol (verkrijgbaar bij de drogist). De deelnemers pennen druk mee, vastbesloten de tips ter harte te nemen en een carrière te beginnen als mierenverzamelaar! De sfeer is goed, iedereen is enthousiast en hier en daar klinken de oe's en aaah's op bij het kijken in de binoculaires. Menigeen is al van plan er één aan te schaffen! We krijgen allemaal een boekje genaamd '10x mieren'. Hierin staat een determinatietabel voor 'algemene' mieren, die met 10x vergrotende loep op naam kunnen worden gebracht. Heel handig dus als je als beginnende miereninventariseur het veld in gaat.

Rudolf van Hengel heeft, samen met zijn vriendin (achter elke ambitieuze man staat een vrouw die van hem houdt en net doet alsof het allemaal normaal is) 15 keer 18 soorten in buisjes gestopt. Alle deelnemers krijgen dus het boekje en de mieren en we gaan aan de slag. En het valt nog niet mee. Turend in ons eigen binoculair, of in die van elkaar als de ander het wel voor elkaar heeft gekregen de mier zodanig te positioneren dat het cruciale kenmerk te aanschouwen is. We leren over de geslachten *Myrmica*, *Tetramorium*, *Leptothorax*, *Formica* en *Lasius*. De geslachten *Myrmica*, *Leptothorax* en *Tetramorium* behoren tot de knooppieren, ook wel steekmieren (alleen

Myrmica) genoemd. *Formica* en *Lasius* behoren tot de schubmieren. Aan de hand van tekeningen en aanwijzingen van Rudolf bekijken we de gebogen scapus en de lange doorns van *Myrmica ruginodis* (bossteekmier) en zien dat de kale rode bosmier inderdaad veel minder haren op de thorax en kop heeft dan de behaarde rode bosmier. Maar let op: het kan ook nog de zwartrugbosmier zijn. Deze soort heeft nog haren op de achterkant van de kop. Kortom we turen, leren en verbazen... Al met al een zeer geslaagde middag! (Zie afb. VIII.1, 2; p. 13)